

Paa det ærede Medlem Hr. Brochmanns Tale skal jeg ikke komme ind. Den angik efter min Mening mere det følelsesmæssige end det realitetsmæssige, og den stillede paa forskellig Maade Krav til Statens Initiativ og Statsmagten, som denne aldeles ikke kan opfylde, hvorfor de Veje til Opnaaelse af billigt Byggeri og Sænkning af Huslejen, som det ærede Medlem Hr. Brochmann, mente man burde følge, i Realiteten er ganske ufarbare. Naar det ærede Medlem sluttelig spurgte: Hvor skal de børnetalrige Familier gaa hen, er det et Spørgsmaal, jeg ikke antager, det ærede Medlem forventer skulde kunne besvares; men dog vil jeg henvide til, at det er saa gunstigt, at der netop i de senere Aar ved Arbejderorganisationernes Initiativ indenfor Arbejdernes Boligforeninger er tilvejebragt mange Tusinde Lejligheder, og disse Foreninger vil saa kunne foretrække de børnetalrige Familier som Lejere, saa vil der derigennem være rakt disse Familier en Haand, som de i hvert Tilfælde ikke før dette Tidspunkt har set udstrakt imod sig. Jeg vil anbefale det ærede Medlem Hr. Brochmann at søge at virke i den Retning, at anvende sin Indflydelse paa den Maade, saa vil allerede derigennem noget være naaet. Jeg ser ikke, at Statsmagten har Mulighed for at tilvejebringe Tilstande, som sikrer i Fremtiden, at det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Brochmann her har rejst, ikke vedvarende kommer til at staa ubesvaret.

Jeg maa anbefale Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, til Vedtagelse, om end jeg maa beklage, at det igennem de Ændringer, det er undergaaet, udsætter Ophævelsen af Huslejerestriktionerne saa meget, som Tilfældet er blevet i Sammenligning med, hvad Hensigten var med det oprindelig fremsatte Lovforslag.

Ordføreren (Hagbart Berg): Jeg skal ganske lade de agitatoriske Bemærkninger ligge; der blev fremsat af Socialdemokraternes og det radikale Partis ærede Ordførere; disse Udtalelser bliver jo ikke mere rigtige, fordi de bliver gentaget Gang paa Gang. Derimod skal jeg gøre enkelte Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen, supplerende Bemærkninger, idet den højtærede Indenrigsminister paa forskellige Punkter har imødegaaet de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem.

Den første Udtalelse, som jeg i særlig Grad bed Mærke i, var den Udtalelse, det ærede Medlem fremkom med, da han sagde, at nu havde Arbejderne og Arbejdsgiverne lavet nogle Overenskomster, og saa sagde

det ærede Medlem: Indblanding frabedes. Det ærede Medlem har maaske den Opfattelse, at der i denne Sag kun er to Parter. Men jeg maa gøre opmærksom paa, at der er flere Parter. Foruden de paagældende Arbejdere og Arbejdsgivere, der bliver enige om visse Arbejdspriser, er der i denne Sag en tredje Part, der har en overordentlig stor Interesse, nemlig de Lejere, der skal bo i disse Bygninger. De er i højeste Grad interesserede i, for hvilken Leje de kan komme til at bo. Jeg anerkender i al Almindelighed det ærede Medlems Hovedsynspunkt, at vi ikke fra Lovgivningsmagtens Side skal blande os i Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere; men naar man fra en vis Side i vort Samfund kommer og stiller Krav til det offentlige, saa er Forholdet et andet. Og Stillingen er den med Hensyn til Boligproblemet, at man i to Henseender stiller Krav til Lovgivningsmagten. Man har stillet Krav om en Financiering af Boligbyggeriet, hvorom vi har faaet en Lov, og man stiller Krav om Opretholdelse af Huslejerestriktionerne; og man kan se paa disse Restriktioner, som man vil, saa er de dog Indgreb i visse Samfundsklassers borgerlige Rettigheder. Derfor siger jeg, at naar man stiller sine Krav til Samfundet paa et bestemt Omraade, saa har Samfundets Repræsentanter, Lovgivningsmagten, ogsaa Lov til at tale med i Forholdet, og saa er Arbejdsvilkaarene ikke noget, der er Lovgivningsmagten og Samfundet uvedkommende, men saa er det i høj Grad af Interesse for Offentligheden og for os, hvordan disse Vilkaar er, om de maa siges at være rimelige.

Nu sagde det ærede Medlem bl. a., at der ikke var nogen Mangel paa Arbejds-kraft. Det ærede Medlem maa vide, at denne Udtalelse ikke er rigtig. Det ærede Medlem var med i Forhandlingen om Boligproblemet i Indenrigsministeriet i Fjor, og det ærede Medlem ved, at vi i dette Udvalg fra kompetent Side fik Oplysning om, at der sidste Sommer manglede et betydeligt Antal Bygningshaandværkere her i Hovedstaden; og naar vi saa samtidig manglede Lejligheder, er det ikke Samfundet som saadant uvedkommende, om de paagældende Arbejdere arbejder 8 eller 9 Timer. Derfor er denne Overorganisation, vi er kommet ind i, denne doktrinære Fastholden af 8 Timers Arbejdsdagen ikke i denne Forbindelse Samfundet uvedkommende. Det høje Tings Medlemmer har faaet Oplysninger om Forholdene andetsteds. Vi ved f. Eks., at man i Belgien i Byggefagene har vedtaget, at man i den bedste Arbejdstid